

Vlaanderen
is milieu

WaterRegulator

Vaststellingen over budgetneutraliteit drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur 2016

april 2018

INHOUD

1 Doel	3
2 Situering.....	3
3 Vaststellingen: cijfers 2016 ten opzichte van 2015.....	6
3.1. Omzetcijfers (€)	6
3.2. Volumecijfers (m ³).....	7
3.3. Realisatie versus budgettering 2016	7
3.4. Budgetneutraliteit 2016	8
3.4.1. AGSO Knokke-Heist	11
3.4.2. Pidpa.....	11
3.4.3. TMVW/Farys.....	11
3.4.4. VIVAQUA.....	11
3.4.5. IWVA.....	11
3.4.6. De Watergroep	11
3.4.7. Water-link.....	12
3.4.8. IWVB.....	12
3.4.9. Besluit	12
5 Advies	13
6 Samenvatting.....	14

1 Doel

Eind 2015 werden de **modaliteiten voor de budgetneutrale tarieven 2016** vastgelegd. Het rapport 'Modaliteiten budgetneutrale tarieven drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur 2016' omschrijft deze modaliteiten evenals de controle op de toepassing ervan .

Het voorliggende rapport **toetst per watermaatschappij**, aan de hand van de definitieve omzetcijfers 2015-2016, **de budgetneutraliteit af**. Het doel hiervan is na te gaan in hoeverre de inkomsten uit de drinkwatercomponent in 2016 effectief budgetneutraal waren ten opzichte van deze van 2015.

2 Situering

De Vlaamse Regering besliste in het regeerakkoord van 23 juli 2014 om een aantal zaken met betrekking tot de **integrale waterfactuur** te wijzigen. Met de zesde staatshervorming werd het Vlaamse Gewest bovendien vanaf 1 juli 2014 bevoegd voor de regeling van de prijzen in de aangelegenheden die tot de **bevoegdheid** van de gewesten en de gemeenschappen behoren. Hiermee kwam onder meer de prijscontrole van drinkwater die de federale overheid tot dan uitvoerde over.

In navolging van deze politieke beleidskeuzes werd in 2015 de **relevante regelgeving** (drinkwaterdecreet, wet bescherming oppervlaktewateren, BVR kwaliteit en AWVR) **gewijzigd** met het oog op het in werking treden van de nieuwe bepalingen vanaf 1 januari 2016.

Voor wat de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur betreft zijn de voornaamste wijzigingen:

- **Afschaffen van de kosteloze levering** van 15 m³ leidingwater per persoon per jaar;
- Invoering van een verplicht **uniforme tariefstructuur** met:
 - o Vastrecht van 50 € per wooneenheid en/of per watermeter per jaar;
 - o Vermindering van het vastrecht van 10 € per gedomicilieerde per jaar;
 - o Progressieve tariefstructuur voor de variabele prijs met 2 blokken voor abonnees met huishoudelijke activiteiten met:
 - schijfgrens op 30 m³ per wooneenheid vermeerderd met 30 m³ per gedomicilieerde;
 - dubbel tarief voor verbruik in hoogste schijf t.o.v. laagste schijf;
 - o vlakke tariefstructuur voor abonnees met bedrijfsactiviteiten, voor verbruik boven 500 m³ per jaar is afwijking hierop mogelijk;
- Wijziging van de **sociale correctie**: niet langer vrijstelling van vaste vergoeding, maar sociale tarieven / compensatie a rato van 20% van de tarieven voor vastrecht en variabele prijs voor de niet-gerechtigden;
- Invoering van een **tariefreguleringsmethode** waarbij de evolutie van de maximumtarieven per watermaatschappij voor langere termijn vastgelegd worden.

Bovendien werd vastgelegd in het besluit van de Vlaamse Regering houdende Tariefregulering van de integrale drinkwaterfactuur van 05/02/2016 (BVR Tariefregulering) dat de inkomsten uit drinkwater in 2016 budgetneutraal moesten zijn ten opzichte van 2015 (zie kader). Vanaf 2017 traden de eerste tariefplannen van elke exploitant conform de nieuwe tariefreguleringsmethode in werking.

Uit: BVR Tariefregulering

HOOFDSTUK 6. - Slotbepalingen Art. 23. Elke exploitant dient uiterlijk 1 augustus 2016 een aanvraag voor goedkeuring van het tariefpad, onderbouwd door het tariefplan, conform de bepalingen van artikel 4 van dit besluit, in bij de WaterRegulator met het oog op de inwerkingtreding van het eerste tariefpad op 1 januari 2017.

*Tot de tarieven, vastgelegd conform dit besluit, van toepassing zijn, past **de exploitant**¹ voor de bepaling van de **drinkwatercomponent**² tarieven toe die tot **budgetneutraliteit**³ ten opzichte van de inkomsten uit de drinkwatercomponent in het kalenderjaar 2015 leiden. De WaterRegulator bepaalt de nadere modaliteiten voor de invulling van budgetneutraliteit ten opzichte van het kalenderjaar 2015.*

Eind 2015 werden een reeks afspraken (modaliteiten) vastgelegd tussen de VMM (WaterRegulator) en de watermaatschappijen om op korte termijn de tarieven 2016 (basis, comfort en vlak tarief) van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur vast te kunnen stellen. Deze zijn terug te vinden in het rapport 'Modaliteiten budgetneutrale tarieven drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur 2016'. Hierbij, alsook in de beslissingen bij de eerste tariefplannen eind 2016, werd vermeld dat de WaterRegulator zou nagaan of de in de regelgeving vermelde budgetneutraliteit gerealiseerd werd. In hoeverre de tarieven 2016 effectief leidden tot budgetneutraliteit ten opzichte van de inkomsten 2015 kan maar vastgesteld worden na afsluiting van het boekjaar 2016.

De in de regelgeving bepalende begrippen (vet aangeduid in kaderstuk) worden hierbij als volgt ingevuld:

1 Per exploitant budgetneutraal

De tariefreguleringsmethode die vastgelegd is bij het BVR Tariefregulering gaat uit van een tariefregulering per exploitant (Art. 4 BVR Tariefregulering). Ook voor wat betreft de budgetneutraliteit wordt daarom elke exploitant individueel bekeken, en dus niet op het Vlaamse, gesommeerde niveau. Voor elke exploitant is bepaald dat haar inkomsten uit de drinkwatercomponent 2016 budgetneutraal moeten zijn ten opzichte van deze van 2015.

2 Drinkwatercomponent

De drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur is in het BVR Tariefregulering gedefinieerd als het deel waarmee de kosten voor de productie en de levering van water, bestemd voor menselijke consumptie, door de exploitant worden doorgerekend aan de abonnees (Art. 1 BVR Tariefregulering). In het decreet betreffende water bestemd voor menselijke aanwending van 24 mei 2002 is bepaald dat deze drinkwatercomponent voor de abonnee bestaat uit een vastrecht en een variabele prijs en indien van toepassing een capaciteitsvergoeding (Art. 16^{quater}/4).

Bij het nagaan van de budgetneutraliteit worden bijgevolg alleen de inkomsten uit het vastrecht, de variabele prijs en de capaciteitsvergoeding per exploitant beschouwd.

Dit is dus de totale omzet

- exclusief omzet uit andere diensten/activiteiten;
- inclusief correcties om sociale, ecologische of economische redenen;

- exclusief compensaties (m.a.w. de omzet is niet verminderd met het bedrag aan uitgekeerde compensaties)¹.

3 Budgetneutrale inkomsten

Het BVR Tariefregulering bepaalt dat, zolang er nog geen tarieven vastgelegd zijn conform de nieuwe tariefreguleringsmethode, de exploitant tarieven voor de bepaling van de drinkwatercomponent moet toepassen in 2016 die leiden tot budgetneutraliteit ten opzichte van de inkomsten uit de drinkwatercomponent in het kalenderjaar 2015. Vanaf 2017 past elke exploitant tarieven toe die vastgelegd zijn conform de tariefreguleringsmethode. Alleen voor 2016 is de overgangsbepaling dus van kracht.

¹ Compensaties (zoals beschreven in Art. 29 van het AWVR) worden door de meeste maatschappijen als kost geboekt, en worden dus niet van de omzet afgetrokken. Bovendien maakt dit het transparanter om de 2 jaren met elkaar te vergelijken, gezien vóór 2016 geen uniforme regeling bestond over compensaties.

3 Vaststellingen: cijfers 2016 ten opzichte van 2015

In de volgende overzichten worden per exploitant de gerapporteerde omzet- en verbruiksgegevens over 2016 (budget en realisatie) vergeleken met 2015 (realisatie).

3.1. Omzetcijfers (€)

Beschrijving:	Omzet Gerealiseerd 2015	Omzet Gebudgetteerd 2016	Omzet Gerealiseerd 2016
Notatie:	2015R	2016B	2016R
AGSO Knokke-Heist	€ 5.163.100	€ 4.987.964	€ 5.000.421
Pidpa	€ 82.946.310	€ 83.414.521	€ 83.488.183
TMVW/Farys	€ 118.699.465	€ 120.491.575	€ 120.094.492
VIVAQUA	€ 3.452.691	€ 3.554.165	€ 2.893.088
IWVA	€ 8.883.732	€ 9.160.011	€ 9.364.769
De Watergroep	€ 219.452.553	€ 226.055.099	€ 226.750.793
water-link	€ 55.737.408	€ 58.128.165	€ 58.908.449
IWVB	€ 22.404.350	€ 25.266.243	€ 25.229.082
VLAANDEREN	€ 516.739.609	€ 531.057.743	€ 531.729.277

Waarbij geldt:

- **2015 R** = de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2015 (bron: tariefplan 2016)
- **2016 B** = de gebudgetteerde omzet drinkwatercomponent voor 2016 (bron: tariefplan 2016)²
- **2016 R** = de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2016 (bron: opvolgingsrapportering 2017)

² Voor De Watergroep kunnen we het totaal van deze omzet 2015 niet rechtstreeks uit het tariefplan halen. De gerealiseerde omzet 2015 van de drinkwatercomponent wordt daarom als volgt berekend :

Vaste vergoeding en meerverbruik	€ 214.638.697
Meterhuur	€ 4.693.602
Compensaties	€ 120.252
Omzet 2015R	€ 219.452.553

Tariefplan 2016 van De Watergroep = het tariefplan ingediend door De Watergroep bij de WaterRegulator op 26/09/2016 (basis voor de beslissing van 22/12/2016 van de WaterRegulator bij het tariefplan van De Watergroep). Voor alle andere exploitanten zijn de data afkomstig uit de tariefplannen.

3.2. Volumecijfers (m³)

Beschrijving:	Geleverd volume Gerealiseerd 2015	Geleverd volume Gebudgetteerd 2016	Geleverd volume Gerealiseerd 2016
Notatie:	2015R	2016B	2016R
AGSO Knokke-Heist	2.173.642	2.172.687	2.156.647
Pidpa	57.772.749	56.484.492	56.295.021
TMVW Farys	55.079.139	54.294.639	54.722.189
VIVAQUA	1.538.156	1.512.245	1.538.518
IWVA	3.924.561	3.882.293	4.018.408
De Watergroep	123.235.918	124.775.083	124.429.323
water-link	31.480.876	31.102.852	32.214.416
IWVB	10.466.411	10.404.884	10.579.594
VLAANDEREN	285.671.452	284.629.175	285.954.116

Waarbij geldt:

- **2015 R** = het geleverde volume drinkwater aan abonnees in 2015 (bron: tariefplan 2016)
- **2016 B** = het geraamde volume te leveren drinkwater voor 2016 (bron: tariefplan 2016)
- **2016 R** = het geleverde volume drinkwater aan abonnees in 2016 (bron: opvolgings-rapportering 2017)

3.3. Realisatie versus budgettering 2016

Beschrijving:	Omzet Gebudgetteerd 2016	Omzet Gerealiseerd 2016	Vershil Gerealiseerd 2016 en Gebudgetteerd 2016	% Verschil Gerealiseerd 2016 t.o.v. Gebudgetteerd 2016
Notatie:	2016B	2016R	2016R - 2016B	(2016R - 2016B) / 2016B
AGSO Knokke-Heist	€ 4.987.964	€ 5.000.421	€ 12.457	0,25%
Pidpa	€ 83.414.521	€ 83.488.183	€ 73.662	0,09%
TMVW/Farys	€ 120.491.575	€ 120.094.492	€ -397.083	-0,33%
VIVAQUA	€ 3.554.165	€ 2.893.088	€ -661.077	-18,60%
IWVA	€ 9.160.011	€ 9.364.769	€ 204.758	2,24%
De Watergroep	€ 226.055.099	€ 226.750.793	€ 695.694	0,31%
water-link	€ 58.128.165	€ 58.908.449	€ 780.284	1,34%
IWVB	€ 25.266.243	€ 25.229.082	€ -37.161	-0,15%
VLAANDEREN	€ 531.057.743	€ 531.729.277	€ 671.534	0,13%

Waarbij geldt:

- **2016 B** = de gebudgetteerde omzet drinkwatercomponent voor 2016 (bron: tariefplan 2016)
- **2016 R** = de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2016 (bron: opvolgings-rapportering 2017)
- **2016 R – 2016 B** = het absolute verschil tussen de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2016 en de gebudgetteerde omzet drinkwatercomponent voor 2016
- **(2016 R – 2016 B) / (2016 B)** = het procentuele verschil van de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2016 ten opzichte van de gebudgetteerde omzet drinkwatercomponent voor 2016

Bovenstaande tabel geeft per exploitant de gebudgetteerde omzet voor 2016 weer, alsook wat de effectief gerealiseerde omzet was in 2016. Hieruit blijkt dat de meeste maatschappijen bij benadering hebben gerealiseerd wat ze hadden verwacht.

De watermaatschappijen VIVAQUA, TMVW/Farys en IWVB hebben uiteindelijk minder omzet gegenereerd dan gebudgetteerd. TMVW/Farys en IWVB hebben een afwijking van minder dan 1%. De gerealiseerde omzet door VIVAQUA wijkt sterker af van de ingeschatte omzet.

De watermaatschappijen IWVA, water-link, De Watergroep, AGSO Knokke-Heist en Pidpa hebben meer omzet gegenereerd dan gebudgetteerd. De Watergroep, AGSO Knokke-Heist en Pidpa hebben een afwijking van minder dan 1%. IWVA en water-link realiseerden een grotere afwijking.

De omzet voor 2016 budgetteren was geen evidente oefening. Elke exploitant hield rekening met vele factoren en evoluties (waterverbruik, prijselasticiteit, aantal abonnees, aantal gedomicilieerden, verdeling huishoudelijke en niet-huishoudelijke abonnees, klimatologische factoren, etc.) maar er blijven steeds onzekerheden bij inschattingen.

Uit bovenstaande cijfers blijkt dat de watermaatschappijen de omzet vrij accuraat hebben ingeschat.

We merken hierbij op dat de modaliteiten voor de budgetneutraliteit 2016, na overleg met de watermaatschappijen, begin 2016 zijn geformaliseerd. De budgettering 2016 werd samen met de tariefplannen 2017-2022 voorgelegd aan de WaterRegulator in de loop van 2016.

3.4. Budgetneutraliteit 2016

Eind 2015 werden een reeks afspraken (modaliteiten) vastgelegd tussen de VMM (WaterRegulator) en de watermaatschappijen om op korte termijn de tarieven 2016 (basis, comfort en vlak tarief) van de drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur vast te kunnen stellen, waarna de watermaatschappijen een voorstel voor tarieven 2016 indienden bij de WaterRegulator. De WaterRegulator controleerde of de watermaatschappijen de modaliteiten correct hadden toegepast. Alle voorstellen werden – eventueel na aanpassing – verklaard conform de afspraken te zijn. Deze bevindingen zijn ook terug te vinden in het rapport ‘Modaliteiten budgetneutrale tarieven drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur 2016’.

De WaterRegulator kan nu, na afsluiting van 2016 en het ontvangen van rapportering hierover door de watermaatschappijen, toetsen of de budgetneutraliteit effectief werd bereikt per watermaatschappij.

Bepaalde afwijkingen van de realiteit konden de watermaatschappijen niet voorzien. Bij het vergelijken van de omzetcijfers van 2015 en 2016, houden we daarom rekening met exogene factoren.

Meegenomen exogene factoren

Om de budgetneutraliteit af te kunnen toetsen houden we **in aangegeven volgorde** rekening met volgende exogene factoren:

- 1) Indexevolutie;
- 2) Wijziging in geleverd volume drinkwater aan abonnees;
- 3) Vóór 2016 toegekende tariefverhoging aan IWVB.

1) Indexevolutie

Strikt genomen heeft een exploitant budgetneutrale inkomsten uit de drinkwatercomponent wanneer de gerealiseerde omzet uit de drinkwatercomponent in 2016 gelijk is aan de gerealiseerde omzet uit de drinkwatercomponent 2015. Omdat de tariefreguleringsmethode voorziet in een jaarlijkse indexering van het tariefpad en de eruit voortvloeiende tarieven, vindt de WaterRegulator het redelijk om ook bij de vaststellingen van de budgetneutraliteit rekening te houden met de indexevolutie. De exploitanten zijn immers ook onderhevig aan algemene prijsevoluties. Er wordt verder gewerkt met de index van 1,3%, zoals eind 2015 vastgelegd in de Modaliteiten. De eigenlijke evolutie van het nationaal indexcijfer der consumptieprijzen in 2016 lag maandelijks steeds hoger dan 1,3%; waaruit we concluderen dat de verwachte index zeker niet overschat was.

2016	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Index (basis 2013)	101.59	101.65	102.57	102.75	103.08	103.19	103.31	103.26	103.04	103.34	103.41	103.54
Groeivoet (%) (1)	1.74	1.39	2.24	2.04	2.20	2.16	2.28	2.16	1.87	1.81	1.77	2.03

(1) Groeivoet (%) t.o.v. dezelfde maand van het vorige jaar.

2) Wijziging in geleverd volume drinkwater aan abonnees

De geleverde volumes zijn zeer bepalend voor de omzet uit de drinkwatercomponent en de evolutie ervan blijkt moeilijk in te schatten. Niet-voorzien volumestijgingen in 2016 kunnen aanleiding gegeven hebben tot een omzetstijging in 2016; waardoor het verschil tussen de omzet in 2016 en de geïndexeerde omzet in 2015 positief zou zijn, er een overschot ontstaat en de watermaatschappij niet-budgetneutraal is.

De WaterRegulator vindt het verantwoord om bij de berekening van de budgetneutraliteit rekening te houden met de wijzigingen in geleverde volumes.

We stellen dat de evolutie in omzet even groot moet zijn als de evolutie in volume. Bijgevolg geldt bij budgetneutraliteit:

$$\frac{Omzet(2016 R)}{Omzet(2015 R + 1,3\%)} = \frac{Volume(2016 R)}{Volume(2015 R)}$$

$$\Leftrightarrow Omzet(2016 R) = Omzet(2015 R + 1,3\%) \cdot \frac{Volume(2016 R)}{Volume(2015 R)}$$

$$\Leftrightarrow Omzet(2016 R) - Omzet(2015 R + 1,3\%) \cdot \frac{Volume(2016 R)}{Volume(2015 R)} = 0$$

Indien deze gelijkheid niet geldt, is de omzet in 2016 niet op dezelfde wijze gewijzigd als het volume.

3) Vóór 2016 toegekende tariefverhoging aan IWVB

In de loop van 2015 werd aan IWVB nog een prijsverhoging van haar drinkwatertarief goedgekeurd volgens de toen nog geldende tariefreguleringsmethode. Het betrof een tariefverhoging van 12%. Door de gerechtvaardigde toepassing van deze nieuwe tarieven kon IWVB geen budgetneutrale omzet realiseren.

Vaststellingen

Onderstaande tabel biedt een overzicht van de gerealiseerde cijfers van alle afzonderlijke watermaatschappijen, alsook van Vlaanderen, waarbij geldt:

- **2015 R** = de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent (€) of het geleverde volume drinkwater aan abonnees (m³) in 2015 (bron: tariefplan 2016)
- **2015 R + 1,3%** = de geïndexeerde gerealiseerde omzet drinkwatercomponent (€) in 2015 (met index = 1,3) of het geleverde volume drinkwater abonnees (m³) in 2015 (bron: op basis van tariefplan 2016)
- **2016 R** = de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent (€) of het geleverde volume drinkwater aan abonnees (m³) in 2016 (bron: opvolgingsrapportering 2017)
- **2016 R – (2015 R + 1,3%)** = Verschil tussen de jaren 2016 en 2015 rekening houdend met de index = het verschil (€) tussen de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2016 en geïndexeerde gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2015 of het verschil (m³) tussen het geleverde volume drinkwater aan abonnees in 2016 en in 2015
- **Omzet 2016 R – (Omzet 2015 R + 1,3%) / Volume 2015 R) * Volume 2016 R** = Verschil rekening houdend met index en volumewijziging : het verschil tussen de gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2016 (€) en de geïndexeerde gerealiseerde omzet drinkwatercomponent van 2015 (€), vermenigvuldigd met de verhouding van het geleverde volume drinkwater aan abonnees in 2016 (m³) over het geleverde volume drinkwater aan abonnees in 2015 (m³).

	Beschrijving:	Gerealiseerd in 2015	Gerealiseerd in 2015 met index (op omzet)	Omzet Gebudgetteerd 2016	Gerealiseerd in 2016	Verschil Gerealiseerd 2016 en Gerealiseerd 2015 met index	Verschil Gerealiseerd 2016 en Gerealiseerd 2015 met index, rekening houdend met volumewijziging
	Notatie:	2015 R	2015 R + 1,3%	2016 B	2016 R	2016R - 2015R + 1,3%	Omzet 2016 R - ((Omzet 2015 R + 1,3%) / Volume 2015 R) * Volume 2016 R
AGSO Knokke	Omzet (€)	5.163.100	5.230.220	4.987.964	5.000.421	-229.799	-188.906
	Volume (m ³)	2.173.642	2.173.642	2.172.687	2.156.647	-16.995	
Pidpa	Omzet (€)	82.946.310	84.024.612	83.414.521	83.488.183	-536.429	1.612.777
	Volume (m ³)	57.772.749	57.772.749	56.484.492	56.295.021	-1.477.728	
Farys	Omzet (€)	118.699.465	120.242.558	120.491.575	120.094.492	-148.066	631.187
	Volume (m ³)	55.079.139	55.079.139	54.294.639	54.722.189	-356.950	
Vivaqua	Omzet (€)	3.452.691	3.497.576	3.554.165	2.893.088	-604.488	-605.311
	Volume (m ³)	1.538.156	1.538.156	1.512.245	1.538.518	362	
IWVA	Omzet (€)	8.883.732	8.999.221	9.160.011	9.364.769	365.548	150.352
	Volume (m ³)	3.924.561	3.924.561	3.882.293	4.018.408	93.847	
De Watergroep	Omzet (€)	219.452.553	222.305.436	226.055.099	226.750.793	4.445.357	2.292.572
	Volume (m ³)	123.235.918	123.235.918	124.775.083	124.429.323	1.193.405	
water-link	Omzet (€)	55.737.408	56.461.994	58.128.165	58.908.449	2.446.455	1.130.826
	Volume (m ³)	31.480.876	31.480.876	31.102.852	32.214.416	733.540	
IWVB	Omzet (€)	22.404.350	22.695.607	25.266.243	25.229.082	2.533.475	2.288.047
	Volume (m ³)	10.466.411	10.466.411	10.404.884	10.579.594	113.183	
VLAANDEREN	Totale Omzet (€)	516.739.609	523.457.224	531.057.743	531.729.277	8.272.053	7.311.544
	Totaal Volume (m ³)	285.671.452	285.671.452	284.629.175	285.954.116	282.664	

3.4.1. AGSO Knokke-Heist

De gerealiseerde omzet 2016 is lager (-4,39%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015. AGSO Knokke-Heist voorzag een lichte daling in verbruik in 2016 (- 0,04 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was de daling toch groter (- 0,78 %).

AGSO Knokke-Heist realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een tekort vast van 229.799 euro, of van 188.906 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging.

3.4.2. Pidpa

De gerealiseerde omzet 2016 is lager (-0,64%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

Pidpa voorzag een daling in verbruik in 2016 t.o.v. 2015 (-2,23%) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was de daling nog iets groter (-2,56%).

Pidpa realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een tekort vast van 536.429 euro, of een overschot van 1.612.777 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging. De omzet daalde in 2016 immers niet zo sterk als het volume.

3.4.3. TMVW/Farys

De gerealiseerde omzet 2016 is lager (- 0,12%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

TMVW/Farys voorzag een daling in verbruik in 2016 (- 1,42 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was de daling niet zo sterk (- 0,65 %).

TMVW/Farys realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een tekort vast van 148.066 euro, of een overschot van 631.187 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging.

3.4.4. VIVAQUA

De gerealiseerde omzet 2016 is lager (- 17,28%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

VIVAQUA voorzag een daling in verbruik in 2016 (- 1,68 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was het geen daling, doch een geringe stijging (+ 0,02 %).

VIVAQUA realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een tekort vast van 604.488 euro, of van 605.311 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging.

3.4.5. IWVA

De gerealiseerde omzet 2016 is hoger (+ 4,06%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

IWVA voorzag een daling in verbruik in 2016 (- 1,08 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was het geen daling, doch een stijging (+2,39 %).

IWVA realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een overschot vast van 365.548 euro, of van 150.352 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging.

3.4.6. De Watergroep

De gerealiseerde omzet 2016 is hoger (+ 2,00%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

De Watergroep voorzag een stijging in verbruik in 2016 (+ 1,25 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was de stijging minder sterk (+ 0,97 %).

De Watergroep realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een overschot vast van 4.445.357 euro, of van 2.292.572 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging.

3.4.7. Water-link

De gerealiseerde omzet 2016 is hoger (+ 4,33%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

Water-link voorzag een daling in verbruik in 2016 (- 1,20 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was het geen daling, doch een stijging (+ 2,33 %).

Water-link realiseerde geen budgetneutrale omzet.

We stellen in 2016 een overschot vast van 2.446.455 euro, of van 1.130.826 euro indien men rekening houdt met de volumewijziging.

3.4.8. IWVB

De gerealiseerde omzet 2016 is hoger (+ 11,16%) dan de gerealiseerde geïndexeerde omzet 2015.

IWVB voorzag een daling in verbruik in 2016 (- 0,59 %) t.o.v. 2015, maar uiteindelijk was het geen daling, doch een stijging (+ 1,08 %).

IWVB kon geen budgetneutrale omzet realiseren omwille van een toegestane tariefverhoging.

We stellen in 2016 een stijging van 11,4% vast in de ratio omzet/geleverd volume, wat minder is dan de toegestane tariefverhoging van 12%. De omzetsijging is dus een gevolg van de tariefverhoging van 12%, maar wordt deels gesupprimeerd door een volumestijging (1% stijging in volume in 2016 t.o.v. 2015).

3.4.9. Besluit

De WaterRegulator stelt vast dat vier watermaatschappijen minder omzet hebben gerealiseerd in 2016 dan in 2015 (geïndexeerd), nl. AGSO Knokke-Heist, Pidpa, TMVW/Farys en Vivaqua.

Drie watermaatschappijen genereerden in 2016 meer omzet dan in 2015, nl. IWVA, De Watergroep, water-link. Deze drie watermaatschappijen kenden in 2016 een volumestijging wat deels de omzetsijging verklaart. Deze volumestijging nemen we mee bij het vaststellen van het bedrag aan omzet dat gerealiseerd werd boven de budgetneutraliteit.

Voor IWVB was het niet mogelijk om een budgetneutrale omzet te realiseren als gevolg van de goedkeuring van een prijsverhoging in de loop van 2015. De WaterRegulator kan voor IWVB dan ook geen verschil vaststellen.

	Tekort	Teveel
AGSO Knokke-Heist	-€ 229.799	
Pidpa	-€ 536.429	
TMVW/Farys	-€ 148.066	
Vivaqua	-€ 604.488	
IWVA		€ 150.352
De Watergroep		€ 2.292.572
water-link		€ 1.130.826
IWVB	-	-
VLAANDEREN	-€ 1.518.782	€ 3.573.750

5 Advies

De WaterRegulator toetste per exploitant af of de budgetneutraliteit in 2016 gerealiseerd werd, uitgaande van de gerapporteerde definitieve gegevens over 2015 en 2016. Deze beoordeling is het sluitstuk van de periode vóór het van toepassing zijn van de nieuwe tariefregulering. De eerste tarifaire periode met de nieuwe tariefregulering kende een aanvang per 1 januari 2017.

De WaterRegulator stelt vast dat de budgetneutraliteit, ondanks het correct toepassen van de modaliteiten en dus het corrigeren van exogene factoren, niet gerealiseerd werd.

De WaterRegulator adviseert de betrokken watermaatschappijen om de verschillen op korte termijn op een kostenefficiënte en transparante wijze te verwerken en hierover voorafgaand met de WaterRegulator te overleggen zodat deze de remediëring kan afoetsen en afspraken vastleggen over de verdere opvolging.

6 Samenvatting

De controle op de realisatie van de budgetneutraliteit komt er in navolging van Artikel 23 uit het BVR Tariefregulering, en van de modaliteiten vastgelegd door de WaterRegulator zoals terug te vinden in het document 'Modaliteiten budgetneutrale tarieven drinkwatercomponent van de integrale waterfactuur 2016'.

Het vaststellen van de tarieven 2016 van de drinkwatercomponent met het oog op budgetneutrale omzet ten opzichte van 2015 was een moeilijke oefening omwille van o.a. onzekerheid over de evolutie van het waterverbruik en prijselasticiteit, en het niet gelijklopen van het verbruik en facturatie. Na overleg met de exploitanten eind 2015 werden de modaliteiten vastgelegd voor het bepalen van de tarieven voor de drinkwatercomponent 2016. Hierbij werd tevens gesteld dat de WaterRegulator de gerealiseerde omzet 2016 uit de drinkwatercomponent zou aftoetsen aan de budgetneutraliteit ten opzichte van deze van 2015.

De WaterRegulator stelde vast dat alle watermaatschappijen de modaliteiten correct toegepast hebben. Uit de definitieve cijfers blijkt ook dat de watermaatschappijen het verbruik en de omzet in 2016 goed ingeschat hadden.

De strikte definiëring van de budgetneutraliteit in de wetgeving laat evenwel geen afwijking toe. De WaterRegulator houdt bij het aftoetsen van de budgetneutraliteit rekening met exogene factoren, m.n. de indexevolutie, evoluties van het aan de abonnees geleverde verbruik en een in 2015 toegekende prijsverhoging.

Uit deze oefening volgt:

- IWVB kon, omwille van de in 2015 toegekende prijsverhoging, de budgetneutraliteit niet realiseren. De WaterRegulator stelt vast dat de inschattingen die gebeurden voor de tariefbepaling door IWVB goed waren vermits de gerealiseerde omzet per geleverde verbruikseenheid in dezelfde mate steeg in 2016 ten opzichte van 2015 als de toegekende prijsstijging;
- bij vier watermaatschappijen (AGSO Knokke-Heist, Pidpa, TMWV/Farys en Vivaqua) wordt vastgesteld dat minder omzet uit de drinkwatercomponent werd gerealiseerd in 2016 dan in 2015;
- bij de drie overige watermaatschappijen (IWVA, De Watergroep en water-link) wordt vastgesteld dat er meer omzet werd gerealiseerd.

De WaterRegulator adviseert elk van de watermaatschappijen om de verschillen op korte termijn op een kostenefficiënte en transparante wijze te verwerken en vraagt hierover voorafgaand te overleggen met de WaterRegulator zodat deze de remediëring kan aftoetsen en afspraken vastleggen over de verdere opvolging.

